

**MACIEJ BIERNACKI
PATRYK TUREK**

Sprawozdanie z konferencji naukowej pracowników oraz studentów Instytutu Historii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego „Światło odkryć geograficznych i kolonializmu w historii”, Warszawa, 28 kwietnia 2022 r.

W dniu 8 kwietnia 2022 r. odbyła się w Warszawie konferencja naukowa wykładowców oraz studentów Instytutu Historii UKSW. Organizatorem wydarzenia było Koło Naukowe Studentów i Doktorantów Historii UKSW, którego opiekunem jest dr Bartłomiej Dźwigała.

Konferencja była efektem inicjatywy studenckiej Koła Naukowego. Motywem skłaniającym do organizacji wydarzenia jest okrągła – 500 rocznica powrotu jedyne go statku z wyprawy Ferdynanda Magellana. Celem konferencji było przybliżenie skutków odkryć geograficznych we wszystkich epokach oraz przedstawienie różnych wizji ekspansji kolonialnej na przestrzeni dziejów. Organizatorzy jako motyw przewodni konferencji wybrali słowa przypisywane Krzysztofowi Kolumbowi: „Podążając za blaskiem słońca, opuściliśmy Stary Świat”.

Samo wydarzenie miało dwojaki charakter. Refleksja naukowa nad zaproponowanym przez organizatorów tematem odkryć geograficznych stanowiła główny punkt obrad. Na konferencji pojawili się liczni goście spoza środowiska uniwersytetu. Liczne grono uczniów szkół średnich wzbogaciło wydarzenie, zadając pytania prelegentom. Młodzi goście mogli też zaznajomić się ze specyfiką konferencji naukowych oraz atmosferą życia akademickiego.

Uroczystego otwarcia konferencji naukowej dokonał w imieniu Instytutu Historii UKSW prodziekan dr Rafał Solecki. Wystąpienie wprowadzające podkreśliło istotę problematyki podjętej przez konferencję w różnych dziedzinach naukowych – historii, archeologii czy psychologii. Zaakcentowano ważność przeprowadzania dyskusji naukowych w sposób stacjonarny, co pozwala na lepszy odbiór wygłaszanych referatów.

Temat konferencji brzmiał: „Światło odkryć geograficznych i kolonializmu w historii”. Wygłoszonych zostało osiem referatów na trzech panelach. Wystąpienia na każdym panelu ułożone zostały zgodnie z chronologią, a po każdym z nich następowała refleksja nad poruszonymi w nich kwestiami.

Pierwszy panel, prowadzony przez Michała Kapicę, miał charakter przekrojowy. Prelegenci zwrócili uwagę na rolę człowieka w procesie zasiedlania nowych terenów. Wielokrotnie podejmowana była problematyka natury człowieka i jego wrodzonych potrzeb do zdobywania coraz to lepszych warunków bytowych. Prof. Janusz Odziemkowski zwrócił uwagę na rolę bardzo ważnego, często pomijanego w dyskusji naukowej, czynnika ciekawości ludzkiej. Ta część konferencji w wielu punktach znajdowała odwołania do współczesnego świata.

Stanowiła ciekawy punkt wyjścia do dyskusji nad problemami obecnej rzeczywistości. W tej części konferencji referaty wygłosili: dr hab. Dariusz Milewski, *Homo Viator – czyli o potrzebie kolonizowania*; prof. dr hab. Janusz Odziemkowski, *Kolonizacja w starożytności*; dr Adam Buława, *Kolonizacja po rosyjsku*.

Druga część obrad, którą prowadził Karol Wilczyński, miała charakter przekrojowy i obejmowała dwa wystąpienia. Bardzo ważną częścią konferencji było wystąpienie dr Bartłomieja Dźwigala. Podjął on tematykę oceny wypraw krzyżowych w historiografii różnych epok. Szczególną uwagę prelegenci zwrócili na zjawiska oddziaływania kulturowego przez osadników europejskich. Tematem dyskusji w tym panelu stał się negatywny odbiór oraz konflikty osadników z tamtejszą ludnością na terenach Bliskiego Wschodu i Afryki. Wygłoszone zostały następujące referaty: dr Bartłomiej Dźwigala, *Czy powstanie państw krzyżowych było przejawem kolonializmu?*; mgr Hubert Beczek, *Wojna burska (1880-1881) – zderzenie dwóch wizji kolonialnych*.

Ostania część konferencji, również pod kierunkiem Karola Wilczyńskiego, miała charakter studencki. Wygłoszone referaty zostały przygotowane przez członków Koła Naukowego Studentów i Doktorantów Historii UKSW. Wystąpienia w tym panelu miały przybliżyć mniej znane zagadnienia dotyczące obecności Europejczyków na innych kontynentach. Poruszona została problematyka różnych epok historycznych, szczególnie w rejonie skandynawskim. Prelegenci w tej części zwrócili szczególną uwagę na stosunki między osadnikami a ludnością rdenną. Dokonali wielu ciekawych spostrzeżeń dotyczących przedmiotów handlu między nimi, rolę np. miedzianych kotłów dla wzajemnych stosunków. Maciej Biernacki przygotował wystąpienie *Wyprawy wikingów do Ameryki – kolonializm czy chęć przygód?*; kolejny referat zaprezentował Patryk Turek: *Nowa Szwecja – mało znana historia kolonii szwedzkich w Ameryce*; ostatni prelegent – Damian Arczewski przedstawił uczestnikom zagadnienie *Ksiądz Wacław Szuniewicz (1892-1953) i obecność polskich misjonarzy św. Wincentego a Paulo w Chinach*.

Konferencja naukowa poruszyła ważny temat w historii świata. Dyskusje społeczne, jak i historyczne nad tematyką odkryć geograficznych oraz kolonializmu do dnia dzisiejszego wywołują żywe zainteresowanie. Podczas przebiegu wydarzenia poruszone zostały zarówno pozytywne, jak i negatywne skutki procesu. Jak zostało zauważone w podsumowaniu, słońce nie tylko oświetla, ale również parzy. Stanowi to dobitną metaforę złożoności problemu, jakim jest kolonializm. Dla osób, które nie mogły uczestniczyć w wydarzeniu, a są zainteresowane podjętą problematyką, udostępniono nagrania z konferencji na mediach społecznościowych Instytutu Historii UKSW